

Z przyjemnością udostępniamy Czytelnikom Akademii NFZ wyjątkową publikację – polską edycję książki nt. opieki koordynowanej autorstwa Profesora Guusa Schrijversa pt. „Opieka koordynowana. Lepiej i taniej”. Guus Schrijvers jest holenderskim naukowcem i emerytowanym wykładowcą renomowanych uniwersytetów europejskich, wybitnym specjalistą w dziedzinie ekonomiki zdrowia oraz zdrowia publicznego, autorem setek artykułów naukowych i książek, a także założycielem i wieloletnim Przewodniczącym Międzynarodowej Fundacji na rzecz Opieki Zintegrowanej. (IFIC: <https://integratedcarefoundation.org/>)

Publikacja jest wyjątkowa ze względu na wiedzę i doświadczenia Autora, a także jej pionierski charakter - pierwszego wydania na rynku polskim. Narodowy Fundusz Zdrowia oddaje do Państwa rąk porcję najświeższej wiedzy z zakresu organizacji systemu opieki nad Pacjentem opartej na wieloletnich badaniach i analizach, przedstawioną w sposób przystępny i zilustrowaną licznymi przykładami praktycznymi. Jesteśmy przekonani, że doświadczenia z holenderskiego systemu zdrowia uznawanego za jeden z najefektywniejszych na świecie i innych państw zachodnich będą stanowić inspirację dla lekarzy, menedżerów, naukowców i decydentów politycznych – wszystkich, którym zagadnienie poprawy funkcjonowania systemu ochrony zdrowia jest bliskie.

Książkę należy czytać w sposób szczególny, o czym Autor uprzedza już we wstępie. Tym, którzy nie posiadają zbyt wiele czasu, proponuje zapoznanie się z rozdziałem podsumowującym, dwudziestym pierwszym, jednocześnie zachęcając jednak do przeczytania całości.

We wprowadzeniu zapoznaje Czytelnika z samą koncepcją koordynowanej opieki zdrowotnej oraz zasadą potrójnego celu (Triple Aim) i innymi terminami stosowanymi w publikacji. Wymienia strony uczestniczące w opiece zdrowotnej, znaczenie profilaktyki, jakości opieki oraz obniżenie jej kosztów. Pacjenci i pracownicy opieki zdrowotnej ukazani są jako partnerzy procesu.

W kolejnych rozdziałach pierwszej części książki Profesor Guus Schrijvers przedstawia główne rodzaje opieki koordynowanej, ujętej z różnych perspektyw i obejmujących różne elementy systemu. Rozpoczyna od opieki koordynowanej poziomo ze szczególnym naciskiem na podstawową opiekę zdrowotną. Następnie opisuje opiekę koordynowaną pionowo dla pacjentów w ogólnych i szczególnych grupach docelowych, np. obejmujących osoby z chorobami przewlekłymi. Rozdział piąty to rozważania nad zarządzaniem przypadkiem chorobowym. Kolejny rozdział Autor poświęca opiece farmaceutycznej: terapii lekowej, postępom w praktyce specjalistycznej, doborowi leków i ich prawidłowemu stosowaniu i dalszym etapom leczenia.

Ostatni rozdział w tej części książki poświęcony jest koordynacji świadczeń zdrowotnych i społecznych, co może być wskazówką szczególnie dla polskich menedżerów i decydentów politycznych. Autor przedstawia działanie centrów rodzinnych o różnych kulturach. W dwóch podrozdziałach opisuje kwestie związane ze zdrowiem psychicznym pacjentów, w tym koncepcję bezpiecznego ośrodka miejskiego w kontekście zdrowia publicznego.

W trzeciej części książki Guus Schrijvers skupia się na pacjentach i pracownikach jako partnerach w procesie leczenia. Porusza zagadnienie samoopieki i znaczenia edukacji pacjentów oraz to, w jaki sposób możliwe jest wsparcie działań z zakresu samoopieki za pomocą dostępnych narzędzi. Kolejny omówiony element to proces wspólnego podejmowania decyzji przez lekarza i pacjenta.

Czwarta część książki traktuje o zagadnieniu jakości opieki koordynowanej, która omówiona jest z dwóch perspektyw – zarówno z perspektywy specjalistów opieki zdrowotnej jak i pacjenta. Jako istotne elementy wymienia dostępność opieki, jej koordynację, ale także wymogi związane

z kulturą, cyfryzacją i przywództwem. Jako motto dla całego systemu mógłby posłużyć tytuł podrozdziału: „Zadowolony personel oznacza zadowolonych pacjentów”.

Zagadnienia finansowe – płatności w opiece koordynowanej to treść części 5. publikacji, gdzie autor przedstawia teorię i definicje związane z ekonomią behawioralną oraz jej związek z koordynacją poziomą i pionową, a także wzmacnianiem pozycji pacjenta. Następny rozdział opisuje tzw. model cappuccino i warunki potrzebne do jego realizacji. Omówione są warunki dla zawierania umów na świadczenia opieki zdrowotnej i ryzyka z nimi związane.

Rozdział zamykający traktuje o tzw. budżecie indywidualnym w opiece koordynowanej i aspektach z nim związanych takich jak ocena potrzeb, mentorzy i zarządzanie budżetem indywidualnym.

W części szóstej książki Autor rozważa kwestie wynikające z postępu technologicznego, a mianowicie cyfryzację i e-zdrowie w opiece koordynowanej, w tym elektroniczny rejestr stanu zdrowia i wykorzystanie danych typu „Big Data”. Omawia dobre jak również nieskuteczne praktyki w zakresie e-zdrowia. Jeden z podrozdziałów traktuje o bezpieczeństwie systemów teleinformatycznych w systemie opieki zdrowotnej. Zarysowane są również perspektywy rozwoju e-zdrowia.

Część siódma to tematy dotyczące zarządzania, innowacji i podejścia naukowego do opieki koordynowanej. Zarządzanie omówione jest z perspektywy przywództwa – roli lidera w organizacji i w całym systemie. Przedstawione są różne struktury organizacyjne funkcjonujące w warunkach rzeczywistych. Autor omawia projektowanie innowacji w systemie opieki zdrowotnej oraz sposób rozpowszechniania tych skutecznych. Jako naukowiec przedstawia również metody badań: opisowe: eksploracyjne, w zakresie testowania teorii, w tym wbudowane wielostronne studium przypadku. Na koniec Profesor Guus Schrijvers dzieli się informacjami o najnowszych wydarzeniach w badaniach na temat opieki koordynowanej.

I część ostatnia – ósma – czyli zwięzłe podsumowanie wszystkich wyżej wymienionych zagadnień i wnioski.

Wyjątkowość książki Profesora Guusa Schrijversa polega na spójnym przedstawieniu niezwykle szerokiego spektrum zagadnień, opisanych przystępnym językiem przy jednoczesnym zachowaniu naukowych podstaw badawczych. Wielość opisanych przykładów praktycznych, syntetyczne podsumowania na zakończenie każdego rozdziału, bogata bibliografia, zakres uwzględnionych analiz, materiałów referencyjnych i doświadczeń to niewątpliwe walory przekazywanej Państwu publikacji, do zapoznania się z którą serdecznie zapraszamy.